

KORRALDUS

Metsaküla uuringuruumi geoloogilise uuringu loa andmisest keeldumine

1. OTSUS

Arvestades alltoodut ning võttes aluseks MaaPS § 26, § 35 lõike 1 punkti 10 ning tuginedes Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu 19.03.2025 otsusele nr 12 **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Keelduda ettevõttele OÜ Mämees geoloogilise uuringu loa andmisest Metsaküla uuringuruumis.

1.2. Korraldus jõustub teatavaks tegemisest.

2. ASJAOLUD

OÜ Mämees (registrikood 10194643, aadress Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Tartu mnt 84a-50) esitas 14.01.2025 Keskkonnaametile Metsaküla uuringuruumi geoloogilise uuringuloa taotluse (registreeritud Keskkonnaameti süsteemis KOTKAS 14.01.2025 nr DM-130811-1, edaspidi uuringuluba).

Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse geoloogilise uuringu loa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

Metsaküla uuringuruum asub Pärnu maakonnas Põhja-Pärnumaa vallas Metsaküla külas riigile kuuluvatel katastriüksustel Kuldmapi (katastritunnus 27601:004:0123, sihtotstarve maatulundusmaa 100%) ja Hiidmuna (katastritunnus 27601:004:0122, sihtotstarve maatulundusmaa 100%). Riigivara valitsejaks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning volitatud asutuseks Maa- ja Ruumiamet.

Taotletava uuringuruumi pindala on 14,27 ha. Tegemist on tarbevaru uuringuga, mille käigus plaanitakse rajada kuni 35 kaevandit ja puurauku maksimaalse sügavusega 8m. Uuritavaks maavaraks on liiv, täitepinna. Täiendavalt on uuringu käigus planeeritud teostada järgmised sihtotstarbelised tööd: veetaseme mõõtmine, proovid granulomeetrilise koostise määramiseks ning topograafiline mõõdistamine. Taotletava loa kehtivusaeg on 3 aastat. Uuringu teostaja on Mämees OÜ (registrikood 10194643, Tartu mnt 84a-50, Kesklinna linnaosa, Tallinn, Harju maakond).

Uuringuloa taotlust on kontrollinud maardlate nimistu volitatud töötleja (Eesti Geoloogiateenistus 22.01.2025, kiri registreeritud KOTKASes nr DM-130811-2). Ettepanekuid ei esitatud.

Riigilõiv 1060 € on tasutud 14.01.2025 riigilõivuseaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt.

HMS § 48 lõike 1 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa menetluse algatamise teate 05.02.2025 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

Keskkonnaamet teavitas 04.02.2025 kirjaga nr DM-130811-4 menetlusosalisi Metsaküla uuringuruumile uuringuloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest.

MaaPS § 27 lg 3 kohaselt saatis Keskkonnaamet 04.02.2025 kirjaga nr DM-130811-5 uuringuloa taotluse uuringuruumi ja selle teenindusala asukoha riigivara valitseja volitatud asutusele riigile kuuluva kinnisasja kasutamise nõusoleku saamiseks.

Riigivara valitseja volitatud asutus Maa- ja Ruumiamet andis 17.02.2025 kirjaga 7-1/25/1880-2 (registreeritud KOTKASes 19.02.2025 nr DM-130811-6) nõusoleku geoloogilise uuringu teostamiseks järgmistel tingimustel:

1. uuringu tegijal tuleb teavitada Maa- ja Ruumiametit (e-post maarium@maarium.ee), välitööde tegemisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada Maa- ja Ruumiametile ning sõlmida raadamise leping Riigimetsa Majandamise Keskusega.

Vastavalt MaaPS § 27 lg-le 7 saadab uuringuloa andja geoloogilise uuringu loa taotluse arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse kohta selle saamisest arvates. Keskkonnaamet juhtis kirjas tähelepanu asjaolule, et kui nimetatud tähtjaks arvamust ei esitata, võib Keskkonnaamet lähtuvalt HMS § 16 lg-st 2 lahendada ülalnimetatud Metsaküla uuringuruumi geoloogilise uuringuloa loa taotluse ilma kohaliku omavalitsuse arvamusest.

Keskkonnaamet saatis 04.02.2025 kirjaga nr DM-130811-3 geoloogilise uuringu loa taotluse arvamuse saamiseks Põhja-Pärnumaa Vallavalitsusele.

Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus otsustas 19.03.2025 otsusega nr 12 (registreeritud KOTKASes 21.03.2025 nr DM-130811-7) mitte nõustuda Metsaküla uuringuruumi geoloogilise uuringu loa väljastamisega Maapõueseadus § 35 lg 1 punkt 10 alusel.

OÜ Mäemees edastas Keskkonnaametile 24.03.2025 kirja (registreeritud KOTKASes DM-130811-8), millega palub Keskkonnaametil taotleda Vabariigi Valitsuselt nõusolekut loa andmiseks.

Keskkonnaamet pöördus 15.04.2025 kirjaga nr DM-130811-9 riigi huvi väljaselgitamiseks Kliimaministeeriumi poole, et selgitada riigi huvi olemasolu või selle puudumist.

Kliimaministeerium saatis Keskkonnaametile 10.06.2025 vastuskirja nr 14-6/25/1809-4 (registreeritud KOTKASes 11.06.2025 nr DM-130811-12), millega teatas, et hinnangu koostamise ajal puudub maapõuseaduse § 35 lõike 4 kohane riigi huvi.

3. KAALUTLUSED

MaaPS § 4 lõike 2 kohaselt on maavara geoloogiline uuring maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö. MaaPS § 17 lõike 2 järgi on geoloogiline uuring lubatud uuringuloa alusel. MaaPS § 27 lõike 1 järgi esitab taotleja uuringuloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 26 kohaselt annab uuringuloa Keskkonnaamet.

Geoloogilise uuringu käigus planeeritud tööd on kooskõlas MaaPS § 20 lõikega 2.

MaaPS § 17 lõigete 3 ja 4 järgi võib üldgeoloogilist uurimistööd ja geoloogilist uuringut korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik. Üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloa alusel võib hüdrogeoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punktide 1, 3 ja 5 kohane tegevusluba.

MaaPS § 28 lõike 5 kohaselt tuleb juhul, kui uurimistöö või uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ning jäätmekava ladestamiskoht ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses, tuleb uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava. Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse jäätmeseaduse §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Uuringuloa taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekava ei tekitata.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 35 lõige 1 punkt 10 sätestab uuringuloa andmisest keeldumise alusena kohaliku omavalitsuse üksuse mittenoustumise uuringuloa andmisega. Põhja-Pärnumaa Vallavalitsuse 19.03.2025 otsus nr 12 (registreeritud KOTKASes 21.03.2025 nr DM-130811-7) on jõus ning selle alusel tuleb keelduda Metsaküla uuringuruumi geoloogilise uuringu loa andmisest.

Vastavalt MaaPS § 35 lõikele 3, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus uuringuloa andmisega, võib loa andja taotleja ettepanekul taotleda loa andmise nõusolekut Vabariigi Valitsuselt. Vabariigi Valitsus annab loa andmiseks nõusoleku, kui selleks on ülekaalukas riigi huvi.

Keskkonnaamet pöördus 15.04.2025 kirjaga nr DM-130811-9 riigi huvi väljaselgitamiseks Kliimaministeeriumi poole, et selgitada riigi huvi olemasolu või selle puudumist.

Kliimaministeerium saatis Keskkonnaametile 10.06.2025 vastuskirja nr 14-6/25/1809-4 (registreeritud KOTKASes 11.06.2025 nr DM-130811-12), millega teatas, et hinnangu koostamise ajal puudub maapõuseaduse § 35 lõike 4 kohane riigi huvi, märkides järgmist:

Ehitusmaavarade varustuskindlus näitab, kui kauaks jätkub maakonnas või maakondades kaevandamisloaga kaevandada antud ehitusmaavarade varu arvestades maakonna või maakondade ehitusmaavarade keskmist vajadust. Kui varustuskindluse hindamise tulemusel selgub, et kaevandatava varu jääk rahuldab maakonna või maakondade vajaduse liiva ja kruusa osas enam kui 10ks aastaks ning lubja- ja dolokivi osas enam kui 15ks aastaks, siis loetakse, et kaevandamisloa andmiseks riigi huvi varustuskindluse aspektist võib puududa. Uuringuloo taotluse menetluses hinnatakse riigi huvi varustuskindluse aspektist vastavalt vajadusele ja informatiivsena.

Seisuga 31.05.2025 on Pärnu maakonnas ehitusliiva varustuskindlus tagatud ligikaudu 10ks aastaks ja täitematerjali varustuskindlus ligikaudu 11ks aastaks.

Oleme hinnanud ja jõudnud seisukohale, et käesoleval hetkel ei ole vajalik erandkorras maapõuealase ning geoloogilise teabe kogumine konkreetse Metsküla uuringuruumi piires. Taotletava Metsaküla uuringuruumi lähipiirkonnas on kümme aktiivset ehitusmaavara kaevandamisluba ning kolm geoloogilist uuringuluba. Lisaks on menetluses neli uut maavara kaevandamisloa taotlust.

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis ettevõttelt OÜ Mäemees XX.06.2025 kirjaga nr DM-xx-XX arvamust või vastuväiteid geoloogilise uuringu loa andmisest keeldumise otsuse eelnõule kahe nädala jooksul kirja kättesaamisest.

OÜ Mäemees..

VAIDLUSTAMINE

Käesolevat otsust on võimalik vaidlustada haldusmenetluse seaduses ning halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, esitades 30 päeva jooksul korralduse teatavaks tegemisest vaide loa andjale või kaebuse halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Kristiina Maalaps 5382 9560 (maapõu)
kristiina.maalaps@keskkonnaamet.ee